

Törösvidek

Törösvidek

Magyar Nemzeti Múzeum
Hirlaposztálya

Múzeum krt. 11/16. Budapest

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadó hivatal:
Békéscsaba, Szent István tér 18. Telefon 20.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34-141.

Felelős szerkesztő:
MIGEND BEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Védekezés

Írta: Sokorópátkai SZABÓ ISTVÁN,
volt kiserőszakminiszter

Azért választottam ezt a címet soraim élére, mert a »radikális« kiserőszak helyi szócsove rossz néven vette tőlem, hogy a felszínre hozott választójogi tervezetekkel szemben, mi az előbbrevaló című cikkemben úgy merészeltem nyilatkozni, hogy a földművelő magyarságnak manapság nem az új választójogi törvény okozza a legnagyobb gondot, hanem az, hogy a termény, a földet verejtékkel öntöző munka eredménye, miként értékesíthető. Ennélfogva legfőbb feladatként a piacszerzést, az értékesítési piacszerzést jelöltem meg. Hát tisztelettel kérdezem a radikális vízeknek a vitorlását: mi van ebben kivetni, vagy pláne rosszszálni való? Kérdezze csak meg a magyar népet, amúgy igazában, mit kíván elsősorban, radikális választójogot-e, avagy bőséges munkaalkalmat és ezzel kapcsolatban a becsületesen végzett munkáért tiszteletes díjazást, amely emberhez méltó megélhetést biztosítja. Meg vagyok győződve, hogy elsősorban ez utóbbit választja. Noha jól tudom, hogy a politikai jogok szabad gyakorlásának is szerelmese. Tehát nem tévedtem, a megrovást nem érdemeltem meg, annál kevésbé, mert hiszen földművelő népünk jóléte az értékesítés lehetőségétől függ. Végezze tehát a kormány ezt a munkásságot mindenek előtt: szerezzen és szervezzen piacot, a többi: a jövőben hinni, bízni, a nemzet jövőjéért dolgozni tudó magyar nép feladata. Hogy kormány és nép sikerrel állja meg a téren is helyét, azt az imént lezajlott Nemzeti Munkahét káprázatos sikere eléggé bizonyítja. Ha majd e téren elvégezte sikeres munkáját, jöjjön a választójog megreformálásával. Lehet az titkos, lajstromos, vagy kerületi rendszerű, a jólétben élő magyarnépre egészen bátran reá lehet bízni a nemzet sorsának intézését. Nem tudja elvonni az igazságtól, ha ezt felismerte, sem a radikalizmus, sem a már megismert szociáldemokratizmus.

A kiegyensúlyozott életű embert nem bódítja el a demagógia, bármilyen jelszavakba burkolva próbálják is neki adagolni. Már most, ami a választójogot illeti, ebben is, megvalljuk őszintén, hogy hívei vagyunk az olyan alkotásnak, amely felemel, amely az emberi szabadságot biztosítja, de egyben védelmez is a kártevőkkel szemben. Azonban az eddig felszínre került tervezetek közül egyiket sem lehetnek nyugodt lélekkel magun-

kévé, mert úgy látjuk, hogy ezek a tervezetek alkalmasnak mutatkoznak egyes pozíciók megtartásához, sőt új területek foglalásához, de nem alkalmasak teljes egészükben a közérdek szolgálatára.

Oh, de hová esatangoiunk! Hisz ezek a tervezetek — úgy mondják — csak amolyan egyéni ötletek. Ugy látszik, a hivatalos körök ezidő szerint fontosabb dolgokkal vannak elfoglalva és úgy gondolkodnak, van még elég ideje ennek az országgyűlésnek, lehet sort tartani. Első a megélhetés biztosítása, a dolgozni akarók részére és ezután jön a jogok kiterjesztése a nemzet

jövőjéért dolgozók részére. Jó hazafi, most különösen, nem keres a kákán is esomót. Nem törekszik kihasználni az alkalmat, midőn a lelkek tétovázva keresik a kivezető utat ebből az elmélyült gazdasági válságból. Ellenkezőleg, oda áll, ahol hasznos munkát végezhet a közért, akár a lelkek megnyugtatósán fáradozva, akár tapasztalatait, tudását a köz javára bocsálva, küzdve-küzd a közös szent cél érdekében; erősítve ezt a bizalmat, amely hála népünk józanságának, életrevalóságának, minden falusi kis kunyhóban megvan.

A németekkel való kibékülés híve az új francia külügyminiszter

Páris, október 16.
Laval az új francia külügyminiszter, ma vette át hivatalát. A sajtó egy része azt hangoztatja, hogy Laval a francia-német közeledés irányába akarja terelni az

ország politikáját. A jobboldali lapok élénken tiltakoznak az ellen, hogy Franciaország a Németországgal való összebékülés kedvéért Kelet- és Közép-Európában szabad kezet engedjen Németországnak.

Irányt változtat a kiserőszak-politika

Bukarest, október 16.
A »Reichspost« bukaresti jelentése szerint a román lapok élénken tárgyalják a kiserőszak legközelebbi lépését. Az a tény, hogy Titulescu összehívta Belgrádba a

kiserőszak állandó tanácsát, azt a vélekedést kelti a román lapokban, hogy a kiserőszak szükségének látja mielőbb revízió alá venni feladatait és megváltoztatni eddigi taktikáját.

A Népszövetség elé viszik a marseillei nyomozás aktáit

Páris, október 16.
Benes hosszúságú tárgyalást folytatott a francia vezérkar vezetőivel. A francia külügyminisztérium a rendőri vizsgálat alapján összeál-

lított bűnügyi aktákat előterjeszté Genben, hogy a Népszövetség novemberi ülésén megvitathassa a marseillei eseményeket.

Tények a rágalom ellen

A merénylet okozója a szerb önkényuralom

Budapest, október 16.
Az egész magyar sajtó egyöntetűen a legnagyobb felháborodással utasítja vissza azt a rágalomhadjáratot, amelynek célja, hogy a Trianon által amúgy is tönkretett Magyarország mindíg és mindegyre jobban ártson. Ugy látszik, még mindig nincsenek megelégedve a kegyetlenkedésekkel és ezeket igye-

keznek fokozni s minden alkalmat megragadnak arra, hogy ellenünk forduljanak a legalávalóbb hazugságokkal.

Páris, okt. 16.
A párisi magyar követség tegnap hivatalos céfolatot adott ki, amelyben közölte a magyar kormány nyilatkozatát, amely szerint a magyar hatóságok semmiféle

ülveletet nem adtak ki azokra a nevekre, amelyeket a királygyilkos bűntársainak vallomása alapján a sajtó közölt.

Bécs, okt. 16.

A »Neues Wiener Tagblatt« közli az »United Press« londoni jelentésében, »Angliavédi Magyarországot« című cikkéből a következőket írja: Londoni politikai körökben titkos aggodalommal néznek a francia sajtó egy részében Magyarország ellen megindult éles támadásra, amelyben állítják, hogy Magyarország szállást adott volna a horvát terroristáknak. Hangoztatják, hogy ilyen híresztelések csak arra jók, hogy az európai politikai helyzetet nyugtalanító módon befolyásolják. Annál is aggalvosabb ez, mert a merénylet óta amúgy is feszült politikai helyzetet még nyugtalanabbá teszi.

Páris, október 16.

A tegnap Mellunban letartóztatott Malny kihallgatását még tegnap este megkezdték. A rendőrség nem adott hitelt szavainak és a kihallgatást félbeszakították addig, amíg a belgrádi közbiztonsági hivatal vezetője megérkezett és gyors léptekkel a letartóztatott felé ment. Hosszú ideig vizsgálta az arcát, majd így szólt: Jó fogás volt, már régi ismerősök vagyunk. A letartóztatottat a belgrádi rendőrszolgálat viselő egyedül hallgatta ki. A kihallgatás éjjel 2 óráig tartott. Malny először azt állította, hogy magyar nemzetiségű, de nem volt része a gyilkosságban. A belgrádi közbiztonsági hivatal vezetője újságírók előtt kijelentette, hogy az úgy jó úton halad. Malny neve álnév. Beismerte, hogy részt vett az összekövésben. Kijelentése azonban hosszú és alapos igazolásra szorulnak. Azok a részletek, amelyeket a letartóztatott elmondott, a nyomozást egészen új irányba terelhetik. Beismerte, hogy utlevele hamis, igazi neve Miró Kraj, 1908-ban a jugoszláviai Koprivnicán született. Ezelőtt a belgrádi közbiztonsági hivatal sofförje volt. Revolvert nem találtak nála, azt hiszik, hogy az erdőben dobta el.

London, okt. 16.

A »Manchester Guardian« bécsi levelezője hosszú cikkben ismerteti a horvát ellenzék, a horvát emigráció és a horvát terroristák szélsőséges elveit. Hangoztatja a lap, hogy a mozgalmat a belgrádi kormány túlzott központosító politikája kezdte meg és Radics meggyilkolása csak nagyban megerősítette az ellenállást.

Bethlen István gróf ünneplése

Budapest, október 16. A Magyar Szemle tegnap este ünnepi vasorát rendezett gróf Bethlen István hatvanadik születésnapja alkalmából, amelyen megjelentek: Fabinyi, Kállay, Hómann, Keresztes-Fischer és Lázár miniszterek, továbbá Darányi Kálmán államtitkár, Antal István sajtófőnök s a politikai, társadalmi és pénzügyi élet sok előkelősége. Az üdvözlő beszédet Ravasz László dr. püspök mondta s Bethlen gróf meghaló beszédében köszönte meg az üdvözlést.

A három regős

Unalmas vasárnapom volt; csak úgy kíváncsiságból elmentem a regős estre a városi színházba. Nem siettem. Gondoltam, ha jókorra odaérek, bemegyek, hapedig elkések, hát — sajnálom — sétálok egy nagyot és hazamegyek. Idejében érkeztem. Csodálkozásomra a színház zsúfolásig megtelt s mindannyian kíváncsian vártuk: mi is sikeredik ki ebből a regősestől?

Megszólalnak a csengők, a lámpák elalszanak s a lusta függöny lomhán félrelebben... Három piros dolmányos, dacos magyar biccent felénk. Egyikük mindjárt regélni kezd, majd szaval, már lelkesít, magávalragad bennünket, szíveinkbe markol s rázza, rázza kérérlhetetlenül. Korbácsszava felveri a tespedő lelkeket s mikor érzi, hogy mindannyian kezében vagyunk, mint a jó médiumot, új próbára tesz. Felzokog egy nőta remegve, reszketve s színes szárnyaival körülnyalabolja lelkeinket, úgy dől ránk melege, mint a sápadt őszi napfény a haldokló természetre. Eneket szavalat, szavallatot ének vált, belénksír a kurucnóta minden keservével. Látjuk le-törni a majtényi síkon a kuruczászlót, látjuk a tollászkodó hollót, halljuk Rákóczi megtérését, a csatakiáltók hangját s megindulunk a Latorca-parti lányok galambsíráján. Együtt imádkozzuk a Magyar Miatyánkot s végül ajkainkra olvad, szíveinkbe ég »Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország.«

Ezekben a fennkölt pillanatokban érezzük, hogy mit jelent magyar-nak lenni, mit jelent vértgyöngyöző mártírkoszorút hordani homlokainkon. Küzdeni ár ellen, harcolni ármánnyal, inni a keserű pohárt fenékgig... fenékgig, hasítani barázdát, vetni reménymagot s aratni konkolyt, üszköt és ennünk folyást a fekete kenyeret.

Három magyar eljött városunkba regősestet tartani, hárman csak, de talpig magyarok s egy propaganda est keretében kirántották tudományuk lángostorait s megsuhogtatták fejek felett úgy, hogy felszisszentünk belé és fel is jajdultunk, mert magyarok vagyunk s a magyar: veréshez szokott fajta. Három magyar eljött mesélni, regélni, ezóta tán már tovább is mentek gyujtani, perzselni s mi mégis úgy éreztük, amikor búcsút pengelt sarkantyújuk, hogy a három magyar nem ment el... ben-nünk maradt. **Tótka Dezső.**

A rideg valóság

— En úgy érzem, hogy festői művészetem száz évvel előbbre van, mint a mai kor.

— Gondolja? Lehetséges, de az is bizonyos, hogy a lakbérrel nekem hat hónapra hátra van.

Folyik a kommunista agitáció Romániában

Bukarest, október 16. Brailában a rendőrség letartóztalt egy szovjet futárt, akinél lázító röpiratokat és fontos okmányo-

kat találtak, amelyek a román szer-veknél szülő utasításokat tartal-maztak. Ezzel kapcsolatban több letartóztatás történt.

Szombaton délelben temetik Poincaret

Páris, október 16. A minisztertanács Lebrun köz-társasági elnök részvételével szom-baton déli 12 órára tűzte ki a Notre Dame székesegyházban és a Pantheonban tartandó gyászszer-

tartások idejét. Poincare temetése ugyanaznap Lotharingiában lesz, az elhunyt kívánságának megfelelően. Elhatározta a minisztertanács, hogy Sándor király és Poincare temeté-se napján nemzeti gyász lesz.

A szerb király

Belgrádba érkezett Gyászban van a szerb főváros Csütörtökön lesz a temetés

Belgrád, október 16. Tegnap délelben 12 óra 50 per-cor indult el Zágrábból a király holttestét szállító különvonat Bel-grádba, ahová éjfélkor kellett meg-érkeznie. A gyászolók térdre bor-ultak a sinek mellett, amerre a vonat elhaladt. A nagyobb állomá-sokon, ahol a vonat megállt, az egyházi és polgári hatóságok hi-vatalos gyászünnepségeket rendez-tek. A mozdonyon gyászlepel volt. Belgrád mélyeséges gyászszal várta egykori királyát. Belgrádot elárasz-

lották a látogatók és külföldi kép-viselők a temetésre.

Belgrád, október 16.

Sándor szerb király Belgrádba érkezett teletét csütörtökön he-lyezik örök nyugalomra.

Belgrádi jelentés szerint Sándor király temetésével kapcsolatban a legszigorúbb óvintézkedéseket ren-delték el. A rendőrség sok házat és szállodát átkutatott. Az összes ide-geneket be kellett jelenteni. A temetés útvonalán az ablakokat nem szabad nyitva tartani.

Katolikus nap Ujkigyóson

Folyó hó 21-én, vasárnap ün-nepi manifesztációra készül Uj-kigyós község katolikus közön-sége, ugyanis ezen a napon nagy gyűlést tart az ujkigyósi katolikus egyházközség.

Az ujkigyósi katolikus nagy ünnepélyre Ujkigyóra érkeznek vasárnapra dr. Lindenberger Já-nos apostoli kormányzó, Huszár Karoly v. miniszterelnök, Czapik Gyula apátkanonok, Kóródy Ka-tona János országgyűlési képviselő, Mihalovics Zsigmond t. b. kanonok, az Actio Katolika or-szágos igazgatója, Kovács Sándor püspöki tanácsos, az Actio Cato-lica országos titkára, Zichy Czikenn Móríc báró, dr. Versegly Károly, az Actio Catolica sajtótanácsosa, Lilli József, a „Jövők” szerkesz-tője, Csernus Mihály apát-plébános. A békéscsabai katolikus egyházközség Bartoss Ferenc apát-plébános, kormányfőtanácsossal az

élén szintén képviselteti magát az ünnepélyen.

A nagygyűlést az október 20-án, szombaton délután 5 órakor a katolikus templomban tartandó ünnepélyes Veni Sancte vezeti be. Tartja dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Prédikál dr. Czapik Gyula apátkanonok (Buda-pest.)

Vasárnap, október 21-én 6, 7 és 8 órakor csendes szentmisék lesz-nek. 9 órakor Lindenberger János ünnepi szentmisét pontificál. Prédikál Kovács Sándor. Délelőtt 10 órakor veszi kezdetét a nagygyű-lés, melyet jó idő esetén a sza-badban, rossz idő esetén a tem-plomban tartanak meg. A nagy-gyűlés szónokai: Dr. Lindenber-ger János, Kóródy-Katona János, Huszár Károly, Zichy-Czikenn Móríc báró és Mihalovics Zsigmond.

A nagygyűléssel egyidejűleg lesz a leventék nagyszabású sereg-

CSABA MOZGO

Október 17-18, szerda 6, fél 9, csütörtök 6, fél 9 órakor.

Szerdán a 6 órai előadás zóna!

2 sláger 1 műsorban!

16 éven felülieknek!

Orvosnő

Lehet-e diplomás nő odaadó feleség, önfeláldozó anya?

Virginia Kellog drámája.

Kay Francis.

Szerencsés utat

Zenés vigjáték, fordulatos cselekmény, aranyos humor, remek zene.

Magda Schneider,
Max Hansen, Adele Sandrock.

szemléje, amelyen dr. Czapik Gyula, dr. Versegly Károly és Kovács Sándor mondanak beszédet.

Fél 1 órakor közösebéd lesz.

Délután 3 órakor a férfiak a köz-ponti iskolában, a nők a sárga iskolában, a leányok a zárdában ülnek össze gyűlésre.

Délután 5 órakor gyertyás kör-menet lesz az Oltáriszentséggel. Prédikál Czapik Gyula.

Mint biztos forrásból értesülünk, a katolikus napra való tekintettel az AEGV igazgatósága legalább 30 jelentkező esetében vasárnap reg-gel 8 órakor különmotorost indít Ujkigyóra.

Magyarország szeptember havi külforgalma

Budapest, október 16. Szeptem-ber hónap külforgalmunk csekély hanyatlást mutat az elmúlt év szeptemberéhez képest. A behozatal ugyan emelkedett 1.9 millió pengővel, a kivitel viszont nagyobb mértékben, — 8.5 millió pengővel visszaesett, úgyhogy az aktív egyen-leg szeptemberben csak 7.4 millió pengőt tett ki az elmúlt év 17.8 mil-liójával szemben. Itt meg kell em-líteni azonban azt, hogy a múltév szeptemberében a mezőgazdasági kivitel erős lendületet vett.

A naplári év kilenc hónapjának eredménye az előző év hasonló idő-szakához képest a külforgalom fellendülését mutatja. A behozatal 31.4 millió pengővel, a kivitel 15 millió pengővel nagyobb, mint az előző év első kilenc hónapjában. A külforgalom egyenlege 29.5 millió pengőt tesz ki a múltév 15.9 mil-liójával szemben. Az aktív egyen-leg tehát kilenc hónap alatt 16.1 millióval kevesebb, mint az elmúlt év hasonló időszakában volt.

A július 1-ével kezdődő gazdasági év összeforgalma valamivel alatta marad a múlt gazdasági év ha-sonló időszakának. A behozatal ugyan emelkedett, a kivitel azon-ban 11.5 millió pengővel csökkent, úgyhogy a három hónap aktív egyenlege 18.8 millióval keveseb-bet tesz ki, mint az előző gazda-sági évben. Itt azonban meg kell említenünk azt, hogy az elmúlt gazdasági év első hónapjaiban a kivitel igen erős ütemben indult meg, főként ama cikkekből, amelyekben a múltév rekordtermést eredményezett; így elsősorban a búzában, amelynek kivitele a múlt-év szeptemberében meghaladta az 1 millió mázsát (10.300 ezer pengő értékben), holott az előző három évben a szeptemberi kivitelünk csak 270—470 ezer mázsa között mozgott. (MEK)

Tűz az asztalos

műhelyben

Vozár Pál súlyos égési sebeket szenvedett oltás közben

Vozár György Gróf Tisza Ist-ván ut 14 szám alatti asztalos mű-helyében kedden délután 1 órakor műhelytűz ütött ki. A tűzoltók ki-vonulása előtt Vozár Pál 27 éves asztalos igyekezett eloltani a lobot-vetett forgácsot, aki az oltási mun-kálatok közben karján és arcán súlyos másodfoku égési sebeket szenvedett. A tüzet a tűzoltóság lokalizálta. A szerencsétlenül járt Vozár Pál sebeit a mentők kö-tözték be.

— Ezen a héten a Badics és Ra-dó gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.

H

— Vált gabiróság-ja novem-ber hóly Géz-házi járás-totta be, gabirót p-házához

— Gyul-velőjéne-grác Jene-képviselő, 11 órakor pedig tika bes-szomolón-megyei ke-ton dr., Csizmadia-képviselő

— Csüt-geden ta-bánati re-békés-pát-megye f-törtökön-rendes k-sányi Pál-felsőházi-gondnok-a békés-cs tagok tel-

* Hölgy-Különleg-keket es-janak. N-12. szám

* Köz-rendkívü-tunk, vi-tunk. KO-késcsaba

* Ne-Krcsmé-raktára-nem tel-ügyvédi-1. sz. al-

— Ing-A békés-cs iskola ta-kezdettel-szám al-vefitőkép-tart, me-érdeklőd-Ágota L-Pál és-lók. Az-számoka-tanuló is

* Ertes-inket, ho-és téli sz-árak, 6-és Ollár-tér 12.

— Sz-letek z-nap telt-tek zár-szóla m-csában e-dig igen-van, aki-bályrend-Ennek rosi ha-hivja a-tulajdon-záróra p-hogy az-eljárás-megbünt

* Ha f-seget, mellszor-érez, ig-Ferenc

HIREK

Változás az orosházi főszo-
gabírószágon. A vármegye alispán-
ja november 1-től kezdve dr. Ber-
thóty Géza tb. szolgabíró az orosházi járás főszo-
gabírójára mellé osz-
totta be, dr. Kovács Béla tb. szol-
gabíró pedig az orosházi község-
házhhoz helyezte szolgálatára.

Gyula város országgyűlési kép-
viselőjének beszámolója. Gróf Pon-
grác Jenő, a gyulai választókerület
képviselője október 28-án, délelőtt
11 órakor Gyulán, délután 4 óra-
kor pedig Gyulaváriban tart pol-
itikai beszámoló beszédet. A be-
szólón részt vesz több más vár-
megyei képviselő is. Így Lányi Már-
ton dr., Temesváry Imre dr. és
Csizmadia András országgyűlési
képviselők.

Csütörtökön és pénteken Sze-
geden tartja közgyűlését a békés-
bányai református egyházmegye. A
békésbányai református egyház-
megye f. hó 18-án és 19-én, csü-
törtökön és pénteken tartja őszi
rendes közgyűlését Szegeden. Har-
sányi Pál esperes és Széll Gyula dr.
felsőházi tag, egyházmegyei fő-
gondnok elnöklelté alatt. A gyűlésen
a békéscsabai és a békésmegyei
tagok teljes számmal jelennek meg.

Hölgyek és urak figyelmébe.
Különleges illatszer és pipere cik-
keket csak szaküzletben vásárol-
janak. Neumannál, Szt. István-tér
12 szám. Volt Stühmer helyiség.)

Közalkalmazottak részére külön
rendkívüli kedvezményeket nyujt-
unk, vidékre díjmentesen szállí-
tunk. KOPSTEIN Bútorárúház Békéscsaba, Andrassy-út 25. Telefon 32

Ne vegyen kályhát, míg
Krcsméry és Nattán mérnökök
raktárát, Eötvös-utca 7., meg
nem tekintette.

Ügyvédi hír. Dr. Knyihár Ervin
Ferencz József-tér 22. sz. alatti
ügyvédi irodáját Horthy Miklós-út
1 sz. alá helyezte át.

Ingyen vetített képes előadás.
A békéscsabai róm. kat. elemi nép-
iskola tanterülete ma este 6 órai
kezdettel Gr. Tisza István-út 31.
szám alatti tanteremben ingyenes
vetített képes népművelési előadást
tart, melyre ezúton hívja meg az
érdeklődő közönséget. Előadók:
Ágota Lászlóné tanítónő, Román
Pál és Andrásfalvy György taní-
tók. Az előadások közben ének-
számokat és szavakat ad elő a
tanuló ifjúság.

Értesítés. Értesítjük t. rendelő-
inket, hogy a bel- és külföldi őszi-
és téli szövetek megérkeztek. Olcsó
árak, 6 havi részletfizetés. Irimy
és Olláry úriszabók. Szent István-
tér 12.

Szigorúan ellenőrzik az üz-
letek zárását. Már néhány hó-
nap lelt el azóta, mióta az üzle-
tek zárójának szabályozásáról
szóló miniszteri rendelet Békés-
csabán életbe lépett és még min-
dig igen sok olyan üzletlajdonos
van, aki nem tesz eleget a sza-
bályrendelet követelményeinek.
Ennek kapcsán az illetékes vá-
rosi hatóság nyomatékosan fel-
hívja a nyiltarúsítással bíró üzlet-
tulajdonosok figyelmét az előirt
záróra pontos betartására azzal,
hogy az ellene vétőket kihágási
eljárás alá vonják és szigorúan
megbüntetik.

Ha fáj a feje és szédül, ha telt-
séget, bélizgalmat, gyomorégést,
mellszorulást vagy szívdobogást
érez, igyék minél előbb valódi
Ferenc József keserűvizet.

Az 1934. évi békésvármegyei buzakiállítás díjazása

A f. hó 14-én, vasárnap Gyulán
megnyílt vármegyei buzakiállítás
díjnyertesek névsorát ma kap-
tuk meg és alább közöljük:

Geist Gyula dr. Kondoros, B.
1201. Ezüstérem. I. díj.

Szabó Bálint Endrőd, B. 1205.
Acél eke. II. díj.

Léderer László Öcsöd, B. 1205.
Ezüst kehely.

Sári József Füzesgyarmat Tiszav.
Kukoricamorzsoló.

Községi Gazd. Népiakola Gyoma,
Sz. 1055. Bronzérem.

Leipzig Vilmos Nagyszénás,
Sz. 1055. Bronzérem.

Szendy H. Mihály Orosháza, B.
1014. Répavágó.

Hegedűs Pál Orosháza, B. 1014.
Fogas.

Özv. Kovács Sz. Mártonné Békés,
B. 5. Kézidaráló.

Br. Fould Springer uradalom Fü-
zesgyarmat, B. 1201. Bronzérem.

Kesjár János Gerendás, B. 1014.
Kézidaráló.

Geist Gáspár örökösök Orosháza,
Tiszav. Ezüst dohányzó kész-
let.

Özv. gr. Wenckheim Károlyné
Csorvás, B. 1201. Állami oklevél.

Hursán Pál Békés, B. 1201. Do-
hányszelence.

Tas Ferenc Békéscsaba, B. 1201.
Planetkapa.

Hursán György Békés, B. 1205.
Ezüstóra.

Fülöp István Békéssámson, Sz.
1055. Planetkapa.

Bencsó Pál Békéscsaba, B. 1014.
Asztali óra.

Geist Gyula dr. Kondoros, Sz.
1055. Állami oklevél.

Gábor Imre Gerendás, B. 1014.
Asztali óra.

Gortkó András Békéscsaba, B.
1201. Állami oklevél.

Fazekas Gyula Körösladány, Ti-
szav. Állami oklevél.

Sélei Sándor Nagyszénás, Sz.
1055. Állami oklevél.

Br. Fould Springer uradalom Fü-
zesgyarmat, B. 1205. Tiszántúli Ka-
marai okl.

Bakucz József Békés, B. 1201.
Bronzérem.

Baranyai Lajos Orosháza, Sz.
1055. Bronzérem.

Pusztai István Szentetornya, B.
1014. Kamarai oklevél.

Br. Fould Springer uradalom Fü-
zesgyarmat, B. 5. Gyula m. város
oklevele.

Idősb. Dauda Mihály Szarvas, Ti-
szav. Békésvárm. Gazd. Egy. okl.

Schriffert András Gyula, Tiszav.
Tiszántúli kamarai okl.

Oravecz János Nagyszénás, B.
1205. Békésvárm. Gazd. Egy. okl.

Sziráczy Sándor Kondoros, Sz.
1055. Tiszántúli kamarai okl.

Kaczkovits Aladár Szarvas, Ti-
szav. Gyula m. város oklevele.

Dr. Gerő Oszkár Csabacsüd, Ti-
szav. Békésvárm. Gazd. Egy. okl.

Szrnka J. János Szarvas, Tiszav.
Gyula m. város oklevele.

Dr. Tüköry József Endrőd, B.
1014. Tiszántúli kamarai okl.

Gr. Bethlen Ödön Gyoma, B.
1201. Gyula város oklevele.

G. Nagy László Gyoma, Sz. 1055.
Békésvárm. Gazd. Egy. okl.

Schwartz Gyula Csabacsüd, B.
1201. Békésvárm. Gazd. Egy. okl.

Gr. Nagy János Szeghalom, B.
1205. Gyula m. város oklevele.

Gr. Wenckheim László Békés, B.
1201. Békésvárm. Gazd. Egy. okl.

M. kir. Mezőg. Szakiskola Békés-
csaba, Gazd. Békésvárm. Gazd.
Egy. okl.

A 41. és 42. díjat a bírálóbizottság
a szakszerű gazdálkodással elért
kiváló terméshozamért ítélte oda.

1-6. díj búzái 100%-os minőségi
értékszámúak.

.....

A kereskedelmi iskolák or-
szágos tehetségversenye. Az Orszá-
gos Kereskedő és Iparos Szövet-
ség az idén is megrendezte a Nem-
zeti Munkahét keretében a keres-
kedelmi iskolai tanulók országos
tehetségversenyét. Erre a verseny-
re a hazai 50 kereskedelmi iskola
100 legképzettebb tanulóját kült-
te el. Nagy örömmel értesülünk,
hogy a csabai kereskedelmisták is-
mét dicsőséget szereztek iskolájuk-
nak, mert 2 első és egy harmadik
díjat hoztak el. A két első díjat
Nemetz Károly nyerte a közgaz-
dasági villámkérdésekből és a né-
met nyelvből, a harmadik díjat
Murai (Miklya) András a közgaz-
daság és kereskedelem köréből írt
magyar fogalmazványával.

.....

Iparosok figyelmébe. Érte-
sitjük a Békéscsabai Ipartestület
tagjait, hogy október hó 21-én, va-
sárnap délután 3 órakor az iparos-
székház nagytermében taggyűlést
tartunk a következő tárgysorozattal:

1. Állásfoglalás az ipartörvény-
nyelvről 47. §-ának hatályon kívül he-
lyezése érdekében. 2. Indítványok.

Kérjük a tagokat, hogy a taggyű-
lésen minél nagyobb számban meg-
jelenjen szíveskedjenek. — A Békéscsabai Ipartestület Elnöksége.

.....

Teljes a munkanélküliség
a békéscsabai asztalosiparban.

Kedden délután több asztalosmes-
ter megbeszélésre ült össze vitéz
Jánossy Gyula polgármesterrel,
hogy a békéscsabai asztalosipari
munkások foglalkoztatásának lehe-
tőségeit megtárgyalják. Az aszta-
losok szomorúan állapították meg,
hogy városunk asztalosiparában
teljes a munkanélküliség. Miut ér-
tesülünk, a megbeszéléseken több
terv merült fel az asztalosipari
munkásság munkához való jut-
tatásával kapcsolatban, végleges dön-
tés azonban csak a legközelebbi
megbeszélésen várható.

.....

Irodalom

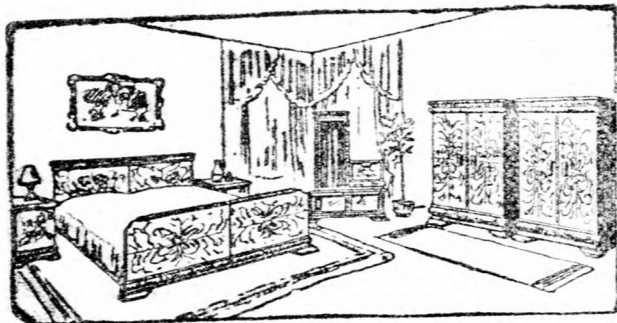
Bánffy Miklós gróf: Megszámláltattal

Bánffy Miklós gróf előkelő helyet
foglal el a magyar szellemi élet-
ben: politikus, az »Ember tragédiá-
ja«-nak európai hírű rendezője, a
mai erdélyi magyar élet vezéralak-
ja és mindenekelőtt, könyvének ta-
núsága szerint, kitűnő író.

Regénye a háborúelőtti erdélyi
és magyar arisztokrácia életén át
mutatja be az egész ország kereszt-
metszetét; két párhuzamosan fonó-
dott szerelmi történet keretén be-
lül folyik az a nagyszabású, csil-
logó életforma, amely tükörképe
volt a békebeli Magyarország ra-
gyogásának. Háttér az 1900-as évek
politikai küzdelmei, a heves par-
lamentári csaták és a darabont-kor-
mány korszaka, mikor ebben a
végeredményben meddő formában
élte ki magát a politikai élet. S
mindezen a ragyogáson, forró lég-
körön átcsendül egy jóslatszerű
hang: ez a korszak, ez a hamis-
fény halálra van ítélve, saját med-

Hálószoba,

**ebédlők, kombinált bútorok,
konyhák, stb. óriási választé-
kban, nagyon olcsó árakon
kaphatók**

KOPSTEIN

BÚTORÁRÚHÁZBAN

Békéscsaba, Andrassy-út

25

Telefon 32.

Telefon 32.

Kedvező fizetési feltételek!

dőségében, hiábavaló hevében hordja végzetét.

A modern gondolkodású Abády Bálint gróf alakján át elébünk tárulnak a kor mélyebb szociális problémái is: cselédsorsok, havasi favágók, parasztok élete és küszködése. Különös szépséget ad a regénynek az igazán művészi, festő szemére valló leírások sorozata; szinte élön, zizegőn tárul elénk az erdélyi Mezőség, a dunántúli nagybirtok, a havasok sokszínű élete.

Bánffy Miklós gróf műve legkiemelkedőbb darabja a reneszánszát élő magyar történelmi regényírásnak; ez a kor ma már történelemmé vált, mindnyájunk történelmévé. A szerző a szemtanú és kortárs hitelességével, de az öntudatos művész tárgyilagosságával és összefogó erejével vetíti elénk a kort és embereit.

Ez a nagyszabású mű nemesak az irodalomnak, hanem az egész magyar szellemi életnek legkiemelkedőbb eseménye.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1934. október 16-án délelőtt

Hőminimum + 5'5 C°
Hőmaximum + 15'6 C°
A föld felszínén + 5'2 C°
Csapadék 9'6 mm.
Légnyomás 755'0 mm.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése:

Várható időjárás a következő 24 órára: Élénk észak szél, még sok helyen eső, a hegyeken esetleg hó, egyes helyeken éjjeli fagy.

Mozi

ORVOSNŐ

Bemutatja a Csaba Mozgó október 17-én és 18-án.

A gyermekorvosnő tragédiája, aki egyetlen fiacskáját tragikus körülmények között elvesztve, lelki-egyensúlyát is elveszti és sötét vívdásai után egy izgalmas operáció adja vissza lelkének békéjét, hogy szívébe, sok csalódás után, újból beköltözhessen a szerelem, — a legszívhezszóbb regények egyike, amelyet filmen láttunk s ha még nem írták volna meg, meg kellene írni. Kay Francis a címszerepben nemcsak szépségével hódítja meg a nézőt, hanem tökéletes színészi játékával is. Minden mozdulata, minden gesztusa, arcminikája tökéletesen visszatükrözi az érzelmeiket, a szenvedélyeknek azt a gazdag skáláját, amelynek megjatszására szerepe alkalmat nyújt.

SZERENCSES UTAT

Bécsben nagyban készülnek most a »Szerencses utat« című rendkívüli népszerű zenéjű burleszk-operett bemutatójára. A főszerepre, mint ismeretes, Verebes Ernőt szerdoltették le Budapestről. Míg Bécsben operett formájában, színpadon lesz látható a fordulatos humorban és ötletekben gazdag mese, addig Békéscsabán a közönség egyelőre film formájában fog szórakozni a nagyszerű librettó kacagató jelenetein. A film női főszerepét Magda Schneider, a férfi főszerepét pedig Max Hansen játssza, akik annakidején Berlinben egyhuzamban több mint kétszázszor játszották színpadon a pompás zenéjű operettet.

Uj rend a gazdasági cselédek költözködésében

Nem január 1. — hanem március 31. a cselédváltás új időpontja

Évtizedes panaszokat akar orvosolni az a kormányrendelet, amely Kállay földművelésügyi miniszter kezdeményezésére egyöntetűen szabályozza a gazdasági cselédek költözködési idejét. Ezt a rendelettervezetet a Harminchármas Bizottság pénteki ülésén elfogadta és a kormány a legközelebbi napokban életbe lépteti. A rendelet egyöntetűen március 31-i határral állapítja meg az éves gazdasági cselédek szolgálati idejének lejárata, tehát arról gondoskodik, hogy a többnyire családos, néha többgyermekes gazdasági cseléd ne lényezzerüljön téli viz idején családjával elköltözni. Eddig az volt a helyzet, hogy az ország legtöbb részében a tél közepe, január 1-én kellett az éves gazdasági cselédeknek régi munkahelyükről távoznok. Minthogy azonban a különböző törvényhatóságokban a szolgálati szerződések lejárati ideje a legkülönbözőbb napokra volt megszabva, a helyéről távozó gazdasági cselédnek csak távolabbi időpontban volt kilátása újabb helyre beszedődni.

Az új rendelet figyelemmel van arra, hogy a cselédváltás olyan időpontban történjék, amikor a gazdaság munkarendjével még ismeretlen új cseléd szolgálatba lépése nem okoz zavarokat. De arra is tekintettel kellett lenni, hogy a cselédnek költöztetése ne a legnagyobb dologidőben vonja el az igát a gazdaságtól. Másrészt a gazdasági cselédek szociális és egészségügyi érdeke tette szükségessé, hogy a január 1-i költözködés általános szokása kiküszöböltsék. A rendelet által március hó 31-én megjelölt költözködési határidő most lehetővé teszi, hogy a gazdasági cseléd akkor költözködjék, amikor jobbak az útviszonyok és amikor a gazdasági cselédnek már aránylag kevesebb szállítandó ingósága van, mert a tavasz kezdetéig a természetben kapott termények legnagyobb részét elfogyasztotta. De azért is az enyhébb időre kellett halasztani a gazdasági cselédek költöztetését, mert a téli hidegben a gazdasági cseléd egyes elvermelt termékei, mint burgonyá-

ja, répája, stb. a fagyos időben történő szállítás alkalmával teljesen tönkremehetnek. Mindezeknek a kívánalmaknak a március hó 31. napjában megállapított határidő leginkább megfelel és úgy a tulajdonos gazdára, mint a cselédre nézve megnyugtató, mert március hó végéig rendes körülmények között a gazdaságokban befejezést nyer a legsürgösebb tavaszi vetés, viszont a későbbi munkák még nem sürgetnek, az időjárás már enyhébb, az utak járhatóbbak, a gazdasági cseléd addig természetesen legnagyobb részét már elfogyasztotta, hízósértésél is levágta s végül a szegődményes földeket is ezután az időpont után szokás kijelölni. Arról nem is szólva, hogy a gyermekek télvíz idején többnyire szekéren való elszállítása közegészségi szempontokból is káros volt.

Nyilvánvaló mindezekből, hogy a gazdasági cselédek költöztetési idejének a rendeletben történt egységes megállapítása sok tízezer családnak érdekében való és egy régi szociális kívánalomnak felel meg. A földművelésügyi miniszter bejelentette a Harminchármas Bizottságnak, hogy e tárgyban törvényt készített elő, amely az éves gazdasági cselédnek munkaviszonyait az ország egész területén egységesen fogja szabályozni. De addig is, amíg ez a törvény tető alá nem kerül, sürgősen rendelkezni kellett abban az irányban, hogy a gazdasági cselédeknek télvíz idején való költöztetése már most megakadályoztassék. Ugyanis január 1-re rendszerint november 1-én szoktak új cselédet fogadni, úgyhogy a gazdasági cselédek legnagyobb része január 1-én kénytelen helyet változtatni és költözködni. Ezt a rendelet azzal teszi lehetővé, hogy március hó 31-ig hosszabbítja meg azoknak a fennálló éves szerződéseknél az időtartamát, amelyek a rendelet hatályba lépésétől március hó 31-ig terjedő időben végződnek. Ami annyit jelent, hogy március hó 31-ike előtt még fennálló szerződés alapján sem lehet a gazdasági cselédet jelenlegi munkahelyéből eltávolítani és így nem lehet kiköltöztetni sem.

Sport

Uj átigazolási szabályokat hozott az MLSz tanácsa. Észereint a jövőben az átigazolási várakozási idejébe csak a bajnoki, nemzetközi és díjmérkőzések számítanak, a barátságos meccsek azonban nem. Másfelől a jogosulatlan játék esetében az fog számítani, hogy vajjon ezt a kérdéses meccset érvényesnek ismerik-e el, vagy megsemmisítik.

Rádió

A rádió szerdai műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.00: Orosz történetek. 10.40: »A kislakás új butortípusai. 12.05: Sovánka Nándor és cigányzenekara. 1.30: Böhm Monika zongorázik. Fiedler Klára gondolkázik. 4.00: Diákfélóra. 5.00: »Egy orosz meg egy kínai.« Elbeszélés. 5.30: Hanglemezek. 6.15: Olasz nyelvoktatás. 6.45: Lakatos Árpád szakszofonozik. 7.15: »A fejeadások birodalmában.« Utirajz. 7.45: Bertha Ist-

Tőzsde

Valuták:

Angol font	1670—1710
100 Dollár	33785—34185
100 Hollandi forint	23165—23365
109 Német márka	13600—13760
100 Cseh korona	1402—1420
100 Dinár	780—830

Határidős piac:

Az irányzat gyenge, forgalom csendes.

Gabonaszárak:

77 kg. tv. buza	1610—1625
78 kg. tv. buza	1625—1640
79 kg. tv. buza	1630—1655
80 kg. tv. buza	1665—1675
Rozs	1200—1210
Takarmányárpa	1400—1530
Tengeri	1120—1140
Zab	1400—1415
Korpa	1065—1075
Sörárpa	166—1775

Készárú piac:

Az irányzat tartott, forgalom közepes. Előző napi árakhoz viszonyítva a buza 10-el olcsóbb, a tengeri 5. korpa 5 fillérrel jobb mázsánként.

Ferencvárosi sertésvásár:

Árak: Füstölő 64-68 közép 74-78 nehéz 81-82

Lakodalmakra

legolcsóbban szeresheti be

bor-szükségletét a RISKUNHALASI BORPINCÉBEN, Békéscsaba.
Hunyadi-tér (Csirkepiac)
Schneider Ignác u. bortermelő

APRÓHIRDETESEK

Gyümölcsfa, hársfa, ribizke és pósméte csemeték kaphatók Réthy grófszék részénél. 5441

Lakatosmester, vizsgázott soffőr állást keres, cím a kiadóhivatalban.

Butorozott utcai különbejáratú szoba a város központjában 1—2 személynek kiadó. Garay-u. 14.

Különbejárata butorozott szoba kiadó. Luther-u. 2.

Különbejárata utcai butorozott szoba kiadó Horthy Miklós-ut 30.

Eladó háztartási cikkek, butorok, 2 darab keltetőgép (300-as, 50-es), 1 nevelőgép, csapófészek. Hájnal-u. 4 sz. Érdeklődni Hájnal-u. 15.

Fixfizetéssel és jutalekkal újságkiborítót és rikkancsot felvessz a Csaba Hírlapiroda.

Kütfúrásokat jótállással válllok. Csövel együtt méterenként 3 P 50 fill. Dobányos Mihály kútfúrómester, Ludvig utca 20.

Fényképezéssel műterem — esetleg más célra is — a város központjában, kitűnő oldal- és felsővilágítással **azonnal kiadó.** Szent István-tér 3. 2714

Nagy rakárhelyiség kiadó. 2702 Szent István tér 3.

Központban közel fekvő padló, háló utcai egyszobás lakást keresek november 1-re. Címeket a kiadóba kérek.

Gépirást, másolást oldalsáncsént 20 fillérért válllok. Kossuth-tér 2

Egyszobás utcai lakás azonnal kiadó. 5506 I., Erkel-u. 13.

Megérkeztek a **Körösvidék** könyvkereskedésébe a

DURIUM

NYELVOKTATÓ HANGLEMEZEK, melyek angolul, iranciálul tökéletes kiejtéssel pár fillérért tanítanak.

Angol beszélőkönny lemezzel együtt **4.20**
Francia beszélőkönny lemezzel együtt **4.20**

ZENELEMEZEK. 1.95

A magyar rádió 1934 október hó 14-én d. u., 15-én d. u., 17-én d. u., 18-án d. u., 20-án d. u. „DURIUM” hanglemezeket közvetít.